

Professionalisering av handledarrollen inom hälso- och sjukvård

Kompetensutvecklingsmodell för handledare

Inledning

Goda förutsättningar för lärande bygger på forskning, utbildning och utveckling i samverkan med ett etiskt förhållningssätt. Detta har legat till grund för arbetet med framtagandet av den pedagogiska utvecklingsmodellen gällande handledning. Initialt utgick arbetsgruppen från en organisatorisk aspekt men valde slutligen att fokusera på det pedagogiska perspektivet. Detta då det pedagogiska perspektivet är gemensamt och flödar genom alla verksamheter.

I arbetet med att tydliggöra handledarrollen inom VFU för studerande på högskolenivå har en av utmaningarna varit att utbildningsorganisationerna är olika både inom regionens sjukvårdsförvaltningar och mellan lärosätena. Samverkans- och pedagogisk kompetens på alla nivåer enligt framtagen modell, kan skapa förutsättningar för lärande i en verksamhet i ständig förändring.

Modellen är för handledare som handleder studerande och medarbetare på högskolenivå i Region Skåne och bygger på att det finns samverkanspartners utifrån modellens nivåer hos lärosätena och i verksamheterna.

Målet är att:

- Tydliggöra utbildningsuppdraget på alla ledningsnivåer
- Sträva efter en enhetlig organisation inom Region Skåne gällande handledning av studerande.
- Professionalisera handledarskapet och ge förutsättningar till utveckling för enskilda handledare samt skapa karriärväg
- Öppna möjligheter för att inrätta specifika handledartjänster
- Implementera pedagogisk portfolio för att säkra kvalitet och utveckling hos medarbetare med handledaruppdrag
- Leda lärandet och skapa ett tydligt pedagogiskt ledarskap, både från lärosäten och verksamheterna
- Samverka för att möjliggöra nya lärmiljöer, i enlighet med respektive utbildnings kursplaner

Professionalisering av handledarrollen inom hälso- och sjukvård

Pedagogisk kompetensnivå

Pedagogisk funktion/roll

Spetskompetens i handledning

Handledarutbildning avancerad nivå
Pedagogiska kurser på högskolenivå

Pedagogiskt
utbildningsansvar

Övergripande
pedagogiskt
uppdrag

Formell kompetens

Funktionell kompetens

Pedagogisk ledare

Har mandat att leda och driva pedagogiska frågor inom forskning, utbildning och utveckling i samverkan med lärosäte.

Klinisk lärare

Övergripande uppdrag att pedagogiskt leda studerande och handledare. Initierar och driver utveckling och implementerar nya riktlinjer.

Avancerad handledarkompetens

Avancerad handledarutbildning på högskolenivå

Specifikt pedagogiskt
uppdrag

Huvudhandledare

Har definierat uppdrag att handleda studerande och handledare på egen enhet. Deltar i utvecklingsarbete. Främjar interprofessionellt lärande.

Grundläggande handledarkompetens

Grundläggande handledarutbildning på högskolenivå

Definierat
undervisningsuppdrag

Handledare

Undervisar studerande i enlighet med kursplanens lärandemål. Ger yrkesspecifik introduktion till nyanställda.

– novis – kompetent – expert –

Allmän kompetens

Skolverkets webb-utbildning
RS interna HL-utbildning

Förhållningssätt för alla medarbetare

Yrkemässig ambassadör

Välkomnande, behjälplig och deltar vid handledning.

Förtydligande av modellen

Allmän handledarkompetens

- Förhållningssättet för alla medarbetare ska bygga på ett värdegrundsbaserat mottagande av alla våra studerande.
- Alla på arbetsplatsen har ansvar för ett gott bemötande av våra studerande och att ge stöd till de kollegor som handleder.
- Alla har som ansvar att agera ambassadör för sitt yrke.
- Studerande är framtidens medarbetare och ska betraktas som en värdefull del i teamet.

Utbildning: Skolverkets nätbaserade utbildning, Region Skånes interna handledarutbildning

Grundläggande handledarkompetens

Handleder studerande i enlighet med kursplanens lärandemål.

- Novis – nya handledare startar med att handleda student i samarbete med en erfaren handledare. Ansvarar för avgränsade insatser/läraktiviteter. Delar med sig av sin yrkeskompetens. Deltar i reflektion och feedback. Tränar på att ge individanpassad handledning utifrån den studerandes individuella behov och förmågor.
- Kompetent – handleder självständigt studerande och har erfarenhet av att handleda på olika nivåer. Handleder i samarbete med experthandledare i komplexa situationer. Behärskar reflektion, ger feedback och individanpassad handledning utifrån den studerandes individuella behov och förmågor.
- Expert – experthandledaren är skicklig på att handleda i komplexa situationer, handleder kollegor och går in som second opinion vid svåra bedömningar. Är skicklig på att anpassa reflektion och feedback. Handleder utifrån den studerandes och handledarens individuella behov och förmågor.
- För att handleda specialiststuderande krävs yrkeskompetens i form av likvärdig utbildning eller djup klinisk erfarenhet.

Utbildning: Grundläggande handledarutbildning på högskolenivå

Förtydligande av modellen

Specifikt pedagogiskt uppdrag

- Huvudhandledare – har ett specifikt handledaruppdrag med avsatt tid.
- Handleder studerande och handledare.
- Deltar i pedagogiska utvecklingsarbete med t ex nya pedagogiska arbetssätt och modeller för lärande.
- Främjar interprofessionellt lärande.

Utbildning: Bör ha avancerad handledarutbildning på högskolenivå

Övergripande pedagogiskt uppdrag

- Klinisk lärare – har ett pedagogiskt uppdrag med avsatt tid mot ett eller flera verksamhetsområden.
- Klinisk lärare utvecklar och stärker handledarskapet.
- Klinisk lärare initierar och driver pedagogisk utveckling samt implementerar nya modeller för lärande.
- Klinisk lärare medverkar aktivt till utvecklingen av en evidensbaserad praxis och en transparens mellan teori och praktik, forskning och klinisk verksamhet.
- Ansvarar för samordning och kvalitet inom den verksamhetsförlagda utbildningen.

Utbildning: handledarutbildning på avancerad nivå, magisternivå inom människovårdande yrken, pedagogiska påbyggnadskurser

Förtydligande av modellen

Pedagogiskt utbildningsansvar

- Driver pedagogiska frågor på förvaltningsövergripande nivå med särskilt fokus på ledarskap och ledning av processer inom pedagogiska frågor
- Delat uppdrag tillsammans med verksamheterna att skapa förutsättningar för en kvalitativ VFU
- Leder kliniska lärare i pedagogiska frågor
- Har samverkanskompetens och pedagogisk kompetens

Utbildning: handledarutbildning på avancerad nivå, magister-/mastersnivå, pedagogiska påbyggnadskurser.